

ภาคผนวก ค

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอย

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยในชุมชนรัตนวิบูลย์ และชุมชนไทยไฮเต็ล ทำการศึกษาโดยพิจารณาตามรูปแบบของการมีส่วนร่วม 5 รูปแบบ คือ การมีส่วนร่วมด้านการค้นหาปัญหา และสาเหตุของปัญหา, การมีส่วนร่วมด้านการคิดและเสนอแนวทางการดำเนินงาน, การมีส่วนร่วมด้านการดำเนินงาน, การมีส่วนร่วมด้านการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมด้านการประเมินผล โดยใช้การจัดระดับความมากน้อยของการมีส่วนร่วมในแต่ละด้านเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา ได้แก่ มีส่วนร่วมมากที่สุด, มีส่วนร่วมมาก, มีส่วนร่วมปานกลาง, มีส่วนร่วมน้อย, มีส่วนร่วมน้อยที่สุด และไม่มีส่วนร่วมเลย

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยด้านการค้นหาปัญหา และสาเหตุของปัญหา

จากตาราง 1 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่มีส่วนร่วมในด้านนี้ โดยพิจารณาได้จากกิจกรรมย่อย ในการมีส่วนร่วมในด้านนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 51.6 หรือจำนวน 164 คน ไม่มีการเสนอปัญหาเกี่ยวกับมูลฝอยไปยังเทศบาลนครหาดใหญ่ กลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนร่วมมากที่สุดมีเพียง 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 หรือกิจกรรมการเข้าร่วมรับฟังปัญหา และเข้าร่วมประชุม, การแสดงปัญหาเกี่ยวกับมูลฝอยในที่ประชุมชุมชน มีกลุ่มตัวอย่างที่เคยมีส่วนร่วมมากที่สุด จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 นอกนั้นส่วนใหญ่แล้วกลุ่มตัวอย่างยังมีส่วนร่วมน้อย

ตาราง 1 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยในด้านการค้นหาปัญหา และสาเหตุของปัญหา

กิจกรรม	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	รวม
1. การพูดคุยหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลต่างๆ เช่น บุคคลในครอบครัวหรือบุคคลอื่น เกี่ยวกับปัญหามูลฝอย	7 (2.2)	17 (5.3)	71 (22.3)	88 (27.7)	44 (13.8)	91 (28.6)	318 (100)
2. การเสนอปัญหาเกี่ยวกับมูลฝอยในที่ประชุมชุมชน ที่อยู่ในเขตที่พักอาศัยของท่าน	7 (2.2)	7 (2.2)	58 (38.2)	35 (71.0)	68 (21.4)	143 (45.0)	318 (100)
3. การเสนอปัญหาเกี่ยวกับมูลฝอยไปยังเทศบาลนครหาดใหญ่ ไม่ว่าจะวิธีการใด	7 (2.2)	10 (3.1)	27 (8.5)	26 (8.2)	84 (26.4)	164 (51.6)	318 (100)
4. การเข้าร่วมรับฟังปัญหาและเข้าร่วมประชุมในที่ประชุมชุมชน	7 (2.2)	3 (0.9)	37 (19.6)	40 (12.6)	77 (24.2)	154 (48.4)	318 (100)

2. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอย ในด้านการคิดและเสนอแนวทางการดำเนินงาน

จากตาราง 2 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในด้านนี้ โดยเฉพาะเมื่อพิจารณาจากกิจกรรมย่อยในเรื่องการมีส่วนร่วมด้านนี้ พบว่า กิจกรรมการเสนอความคิดเห็นหรือแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับการคัดแยกมูลฝอยไปยังเทศบาลนครหาดใหญ่ กลุ่มตัวอย่างไม่มีส่วนร่วมในด้านนี้ จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 50.9 และไม่มีข้อเสนอความคิดเห็นหรือแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับการคัดแยกมูลฝอยในที่ประชุมชุมชน มีจำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 42.5 กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีส่วนร่วมในการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลอื่นเกี่ยวกับการคัดแยกมูลฝอยมีจำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 28 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนร่วมมากที่สุดมีเพียงจำนวน 15 คน ในการเสนอความคิดเห็นหรือแนวทางการดำเนินงานในที่ประชุม หรือมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 คน ที่เคยเข้าร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการคัดแยกมูลฝอย

ตาราง 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยในด้านการคิด และเสนอแนวทางการดำเนินงาน

กิจกรรม	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	รวม
1. การเสนอความคิดเห็นหรือแนวทางการดำเนินงาน เกี่ยวกับการคัดแยกมูลฝอย ในที่ประชุมชุมชนที่อยู่ในเขตที่พักอาศัยของท่าน	15 (4.7)	12 (3.8)	52 (16.4)	40 (12.6)	64 (20.1)	135 (42.5)	318 (100)
2. การเสนอความคิดเห็น หรือแนวทางการดำเนินงาน เกี่ยวกับการคัดแยกมูลฝอย ไปยังเทศบาลนครหาดใหญ่ไม่ว่าวิธีการใด	7 (2.2)	7 (2.2)	44 (13.8)	28 (8.8)	70 (22.0)	162 (50.9)	318 (100)
3. การพูดคุยหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เกี่ยวกับการคัดแยกมูลฝอยกับบุคคลอื่นๆ	9 (2.8)	12 (3.8)	72 (22.6)	72 (22.6)	64 (20.1)	89 (28.0)	318 (100)

3. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยในด้านการดำเนินงาน

จากตาราง 3 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมในด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง โดยเมื่อพิจารณากิจกรรมย่อยในเรื่องการดำเนินงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่คัดแยกมูลฝอยบางประเภทกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ มีจำนวน 114 คน มีจำนวน 20 คน ที่มีส่วนร่วมมากที่สุด ในกิจกรรมนี้ กิจกรรมคัดแยกมูลฝอยบางประเภทแล้วนำไปขายให้ผู้รับซื้อ พบว่า มีจำนวน 91 คน ที่มีส่วนร่วมปานกลาง มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 22 คน ที่มีส่วนร่วมมากที่สุด ส่วนกิจกรรมการมีส่วนร่วมอื่นๆ ในด้านการดำเนินงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างยังมีส่วนร่วมน้อย เช่น แนะนำให้ความรู้เรื่องการคัดแยกมูลฝอย เป็นต้น และการทิ้งมูลฝอยแยกตามประเภทของถังมูลฝอยแยกประเภท มีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 23 คน ที่มีส่วนร่วมมากที่สุด มีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 128 คน ที่มีส่วนร่วมปานกลาง

ตาราง 3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยในด้านการดำเนินงาน

กิจกรรม	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	รวม
1. คัดแยกมูลฝอยบางประเภทกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น กระดาษหนังสือพิมพ์, ขวด, กระจก	20 (6.3)	54 (17.0)	114 (35.8)	78 (24.5)	47 (14.8)	5 (16)	318 (100)
2. คัดแยกมูลฝอยบางประเภทแล้วนำไปขายให้ผู้รับซื้อ	22 (6.9)	19 (6.0)	91 (28.6)	48 (15.1)	84 (26.4)	54 (17.0)	318 (100)
3. กำจัดเศษอาหารโดยคัดแยกบางส่วนมาใช้ประโยชน์ เช่น นำไปเลี้ยงสัตว์, ทำปุ๋ย	14 (4.4)	23 (7.2)	87 (27.4)	48 (15.1)	93 (19.2)	53 (16.7)	318 (100)
4. ทิ้งมูลฝอยแยกตามประเภทของถังมูลฝอยแยกประเภท ที่เทศบาลจัดไว้ให้	23 (7.2)	94 (29.6)	128 (40.3)	42 (13.2)	24 (7.5)	7 (2.2)	318 (100)
5. แนะนำหรือให้ความรู้เรื่องการคัดแยกมูลฝอย แก่สมาชิกในครอบครัวหรือบุคคลอื่น	10 (3.1)	40 (12.6)	75 (23.6)	85 (26.7)	82 (25.8)	26 (8.2)	318 (100)
6. เข้าร่วมนิทรรศการ การฝึกอบรม หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับคัดแยกมูลฝอย	7 (2.2)	18 (5.7)	38 (11.7)	28 (8.8)	89 (28.0)	138 (43.4)	318 (100)

4. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอย ในด้านการรับผลประโยชน์

จากตาราง 4 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมในด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเมื่อพิจารณาจากผลการศึกษาพบว่า การได้รับผลประโยชน์จากการคัดแยกมูลฝอยมีกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับผลประโยชน์มากที่สุด จากการมีรถเก็บขนมูลฝอยของเทศบาลมาเก็บขนมูลฝอยมากที่สุด จำนวน 132 คน รองลงมา คือมีพนักงานกวาดถนนมาเก็บกวาดถนนในบริเวณที่พักอาศัย จำนวน 91 คน แต่ในส่วนผลประโยชน์จากการคัดแยกมูลฝอยโดยกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ที่เกิดจากการคัดแยกมูลฝอย ส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มีจำนวน 113 คน หรือมีส่วนร่วมน้อย จำนวน 87 คน ส่วนผลประโยชน์อื่นๆ ที่ประชาชนควรได้รับ เช่น ถังคัดแยกมูลฝอยในชุมชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์น้อย และความสะอาดในที่พักอาศัยหรือชุมชนมีมากขึ้น กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ปานกลาง

ตาราง 4 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยในด้านการรับผลประโยชน์

กิจกรรม	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	รวม
1. มีพนักงานกวาดถนนมาเก็บกวาดถนนและทางสาธารณะบริเวณที่พักอาศัยของท่าน	91 (28.6)	103 (32.4)	99 (31.1)	12 (3.8)	10 (3.1)	3 (0.9)	318 (100)
2. มีรถเก็บขนมูลฝอยของเทศบาลมาเก็บขนมูลฝอย บริเวณที่พักอาศัยของท่าน	132 (41.5)	54 (17.0)	91 (28.6)	24 (7.5)	13 (4.1)	4 (1.3)	318 (100)
3. มีถังคัดแยกมูลฝอยเพียงพอในชุมชนของท่าน	9 (2.8)	22 (6.9)	62 (19.5)	108 (34.0)	90 (28.3)	27 (8.5)	318 (100)
4. มีรายได้ที่เกิดจากการคัดแยกมูลฝอย	4 (1.3)	3 (0.9)	59 (18.6)	52 (16.4)	87 (27.4)	113 (35.5)	318 (100)
5. ในบริเวณที่พักอาศัย/ชุมชนมีความสะอาดมากขึ้น	31 (9.7)	68 (21.4)	92 (28.9)	90 (28.3)	30 (9.4)	7 (2.2)	318 (100)

5. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยในด้านการประเมิน

ผล

จากตาราง 5 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมในด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนร่วมในด้านนี้ ในรูปแบบของการสังเกตพฤติกรรมและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เก็บขนมูลฝอยของเทศบาล จำนวน 129 คน การประเมินผลการจัดการมูลฝอยของเทศบาล กลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนร่วมปานกลาง มีจำนวน 118 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานด้านการคัดแยกมูลฝอยทั้งสองรูปแบบ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนร่วมมากที่สุด มีจำนวน 47 คน จากการสังเกตพฤติกรรมและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เก็บขนมูลฝอย และมีจำนวน 37 คน จากการประเมินผลการจัดการมูลฝอยของเทศบาล

ตาราง 5 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยในด้านการประเมินผล

กิจกรรม	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	ไม่มี (ร้อยละ)	รวม
1. การสังเกตพฤติกรรมและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เก็บขนมูลฝอยของเทศบาลนครหาดใหญ่	47 (14.8)	69 (21.7)	129 (40.6)	52 (16.4)	16 (5.0)	5 (1.6)	318 (100)
2. การประเมินผลการจัดการมูลฝอยของเทศบาลนครหาดใหญ่ เช่น การตอบแบบสอบถาม, การแจ้งผลการปฏิบัติงานและปัญหาด้านการจัดการมูลฝอยที่เกิดขึ้น	37 (11.6)	32 (10.1)	118 (37.1)	60 (18.9)	45 (14.2)	26 (8.2)	318 (100)